

Startnotitie WODC-onderzoek

Datum Januari 2015

Projectnummer 2634

Werktitel van het project **Gevolgen afschaffen proces verbaal-vergoeding**

Doelstelling van het project Het onderzoek is bedoeld om in kaart te brengen op welke wijze gemeenten omgaan met de vergoeding van het Rijk voor het uitschrijven van de bestuurlijke strafbeschikking (BSB) overlast en parkeren en in hoeverre en op welke wijze de bestedingen van de Rijksvergoedingen door gemeenten worden geregistreerd. Hiermee wordt, voor zover dat mogelijk is, invulling gegeven aan de motie van Dijkhoff en Segers (34 000 VI, Nr. 28).

Probleemstelling *Wat kan er gezegd worden over de bestedingen en de registratie van pv-vergoedingen door gemeenten?*

Onderzoeksvragen en toelichting Wat kan er gezegd worden over:

1. De wijze waarop gemeenten pv-vergoedingen besteden?
2. De mate waarin en de wijze waarop registratie van de besteding van de pv-vergoeding door gemeenten plaatsvindt?

Toelichting

Om de positie van gemeenten in de handhaving van de openbare orde en veiligheid te versterken en t.b.v. de samenhang binnen het sanctiestelsel is voor gemeenten de mogelijkheid gecreëerd om gebruik te maken van de bestuurlijke strafbeschikking.¹ Om het gebruik van de bestuurlijke strafbeschikking bij invoering te stimuleren, en een bijdrage te leveren aan het realiseren van de benodigde infrastructuur, is de (tijdelijke) PV-vergoeding voor gemeenten in het leven geroepen (in 2009 voor de G4 en in 2010 voor alle gemeenten). De vergoeding heeft nooit beoogd kostendekkend te zijn en is dat ook niet.² De vergoedingen die worden uitbetaald voor de uitgeschreven processen-verbaal worden uitgekeerd aan het gemeentefonds. Op 1 januari 2015 is deze regeling beëindigd. In 2015 zal nog wel de uitbetaling plaatsvinden over het jaar 2014.

Methode van onderzoek

Naast het bevragen aan de hand van semi-gestructureerde vragen/itemlijsten van een aantal gemeenteambtenaren zal gekeken moeten worden in hoeverre en op

¹ Zie in dit verband ook eerder onderzoek van S. Flight, et al. (2012). *Bestuurlijke strafbeschikking en bestuurlijke boete overlast*. DSP-groep/WODC (<https://www.wodc.nl/onderzoeksdatabase/de-effectiviteit-en-de-vergoedingsregeling-van-de-bestuurlijke-boete-overlast-en-de-bestuurlijke-strafbeschikking.aspx>).

² De eerste vergoeding bestond uit €7,50 per proces verbaal voor parkeren en €15 per proces verbaal voor overlast. In 2014 was dit respectievelijk maximaal €25 en maximaal €40 met een plafond van 14,5 miljoen.

welke wijze de bestedingen van de pv-vergoedingen door een aantal gemeenten worden geregistreerd. Ook bij de politie dient te worden gekeken of er (bruikbare) gegevens zijn geregistreerd over de BSB's en zullen eventueel een aantal betrokken politieambtenaren hierover worden bevraagd. Daarnaast kan ook aan het CJIB worden gedacht als informatiebron. Als inningsinstantie heeft zij informatie over het aantal processen-verbaal dat van diverse gemeenten wordt ontvangen. Aan contactpersonen van het CJIB kan ook worden gevraagd wat de ervaringen zijn in het contact met de deelnemende gemeenten.

Steekproef

Voor de uitvoering van het onderzoek zal een steekproef worden genomen uit de 357 gemeenten die in 2014 gebruik maakten van de pv-vergoeding. In de gemeenten uit de steekproef moet worden gekeken of er (bruikbare) gegevens geregistreerd zijn die informatie geven over o.a. de besteding van de pv-vergoedingen. De selectiecriteria voor de respondenten dienen zorgvuldig te worden vastgesteld, met oog voor de te verwachten kennis, kunde en rol van de respondenten.

Om een zo goed mogelijk beeld te krijgen, is het van belang dat bij de selectie van de gemeenten er rekening mee wordt gehouden dat zowel grote, middelgrote als kleine gemeenten voorkomen in de steekproef. Echter, de G4 is, gezien haar aandeel in het geheel, een belangrijke speler waarvan veel informatie en inzicht te verwachten is. Het zou om deze reden wenselijk zijn deze gemeenten alle vier te benaderen.

Van sommige gemeenten is reeds nagegaan wat de verhouding is van het aantal BOA's ten opzichte van de verkregen vergoeding voor de BSB's. Deze verhouding geeft aan welk percentage van de handhavingskosten (kosten voor de BOA's) bij benadering gedekt wordt door de pv-vergoeding. Dit percentage verschilt tussen gemeenten. Het zou interessant zijn om zowel gemeenten met een hoog percentage (zoals Voorschoten) als gemeenten met een laag percentage (onder meer Delfzijl en Haarlem) mee te nemen in de steekproef. Een ander relevant criterium betreft de spreiding over Nederland. Het uitgangspunt daarbij zou kunnen zijn om de indeling van de politieregio's hierin leidend te laten zijn. Hierdoor zou eventueel ook kunnen worden nagegaan of er verschillen bestaan in handhavingsafspraken tussen politieregio's en gemeenten. De afgelopen jaren is door een aantal gemeenten bezwaar gemaakt tegen de (hoogte van de) uitkering van de pv-vergoeding. Overwogen moet worden of dit gegeven er toe leidt deze gemeenten te selecteren voor de steekproef.

Gevraagde producten
en/of diensten (inclusief
wijze van kennisoverdracht)

- Rapport in 10-voud en tevens als wordfile en als pdf;
- Lees vervangende samenvatting in Nederlands en Engels, zowel in het rapport als in aparte bestanden in pdf;
- Secretariaat van de begeleidingscommissie (agenda opstellen, notulen, plannen vergaderingen en bijhouden adreswijzigingen begeleidingscommissie).

Alle resultaten, materialen, producten en databestanden zijn en blijven eigendom van het WODC.

Wijze van uitvoering

Extern.

Risico's, onzekerheden,
Beslispunten

- Niet zeker is of gemeenten gegevens over pv-vergoedingen hebben geregistreerd;
 - Bereidheid van gemeenten om deel te nemen aan dit onderzoek speelt belangrijke rol;
-